

MESTNA OBČINA CELJE

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

Uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja pri zagotavljanju varnosti v lokalni skupnosti Murske Sobote: policija in občina z roko v roki

KATJA EMAN, DAMIR IVANČIĆ IN DEJAN BAGARI

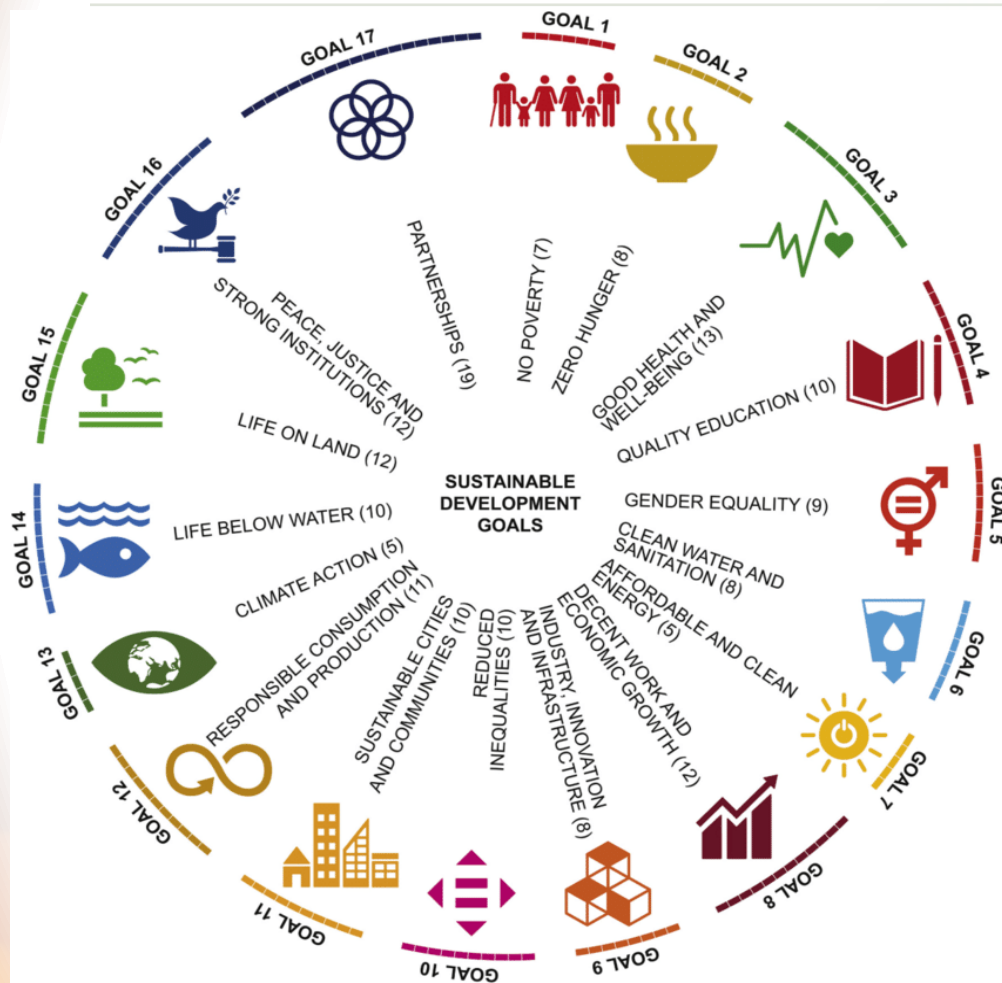
Uvod

- Varnost je družbeno občutljiv pojem, zato tudi občutek varnosti uvrščamo med človeku izredno pomembne potrebe. Sestavljajo jo različni elementi.
- Za varnost lokalne skupnosti skrbijo različni deležniki – organi in službe. Ker zagotavljanje lokalne varnosti, kamor spada tudi obravnavanje in preprečevanje kriminalitete na lokalni ravni poteka v okviru občine, ima policija praviloma glavno vlogo.
- Primarni namen policijskega dela v skupnosti je aktivno sodelovanje s prebivalstvom in drugimi organi in službami ter posledično boljše zagotavljanje varnosti v lokalni skupnosti.
- Izrednega pomena je dobro sodelovanje med predstavniki občine in policije – naš namen predstaviti primer dobrega sodelovanja med Policijsko upravo Murska Sobota in Mestno občino Murska Sobota pri zagotavljanju varnosti v lokalni skupnosti na območju mestne občine z vidika uresničevanja 17. cilja trajnostnega razvoja, *Partnerstva za doseganje ciljev*.

Cilji trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

6. 12. 2022

- Vrh OZN je septembra 2015 sprejel Agendo 2030 za trajnostni razvoj, ki združuje tri področja trajnostnega razvoja – ekonomsko, socialno in okoljsko – in jih prepleta med 17 ciljev trajnostnega razvoja.
- V ospredje so postavljeni odprava revščine ter preprečevanje podnebnih sprememb in nepravilnosti.
- Agenda 2030 je univerzalna in nedeljiva ter ponuja boljšo prihodnost za vse ljudi po svetu in naš planet kot celoto.
- Podpisalo jo je 193 držav in tako soglasno sprejelo 17 ciljev trajnostnega razvoja, ki so postali nov univerzalni standard za razvoj.

Cilji trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

6. 12. 2022

- Osnovni namen naštetih ciljev je zagotoviti, da ne pozabimo na nikogar – kazalniki in letno poročanje o doseganju ciljev trajnostnega razvoja.
- Kljub globalni naravnosti ciljev, se promovira razmišljanje na globalni ravni in delovanje na lokalni ravni, zato v ospredje stopa pomembnost lokalnih politik, praks in (so)delovanja organizacij, organov in drugih deležnikov pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja. S tega vidika je najpomembnejši zadnji, 17. cilj – *Partnerstva za doseganje ciljev*.

Študija primera – sodelovanje Mestne občine Murska Sobota in Policijske uprave Murska Sobota pri zagotavljanju varnosti v lokalni skupnosti Murske Sobote z vidika uresničevanja ciljev trajnostnega razvoja OZN.

Cilj 17 – Partnerstva za doseganje ciljev

- Glavni namen 17. cilja je okrepiti načine in sredstva za izvajanje ciljev ter oživiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj. Predstavlja temelj za ekonomski, socialni in okoljski trajnostni razvoj v lokalni skupnosti, ki so posredno ali neposredno povezani tudi z varnostjo v lokalni skupnosti.
- Z vidika izpolnjevanja 17. cilja trajnostnega razvoja je treba poudariti, da je Občinski program varnosti temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kakovostnega življenja prebivalcev lokalne skupnosti.
- Sodelovanje policije in občine primarno poteka na podlagi 9. člena »ZORed« (2006) pri opravljanju nalog in pooblastil s področja zagotavljanja varnosti občinski redarji sodelujejo s policisti – skupne patrulje po naprej določenih terminih.
- Sekundarna oblika sodelovanja policijo in občino obsega sodelovanje v izmenjavi informacij in medsebojni pomoči v različnih oblikah, kot npr. projekt *Soboški bicikl* in *Skupaj premagovali ovire za slepe, električno kolo* za lažje izvajanje PDS.
- Pomembna oblika sodelovanja so tudi varnostni sosveti (decembra 2021 ustanovitev Varnostnega sosveta romske skupnosti v Pomurju).

Cilj 1 – Odpraviti vse oblike revščine, Cilj 2 – Odprava lakote in Cilj 3– Zdravje in dobro počutje

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

6. 12. 2022

- Pri izpolnjevanju prvega cilja – *odprava revščine* – občina skupaj s svojimi zavodi na različne načine skrbi za odpravo revščine in pomaga občanom za kakovostnejše bivanje v naši občini in varno okolje z delovanjem različnih svetov in organov znotraj občine ter tudi v obliki direktnih projektov, kot so: subvencija za prvošolčke, subvencioniranje prehrane otrok, brezplačni prevozi šolskih otrok, denarna pomoč ob rojstvu otroka, sofinanciranje bivanja invalidov v zavodih, sofinanciranje bivanja starejših v domovih, sofinanciranje programa pomoč družini na domu, enkratna denarna socialna pomoč socialno ogroženim, plačilo pogrebnih stroškov socialno ogroženim idr.
- V občini je organizirana tudi javna služba za pomoč na domu, ki so jo dolžni zagotavljati po veljavni zakonodaji.
- Policijska uprava Murska Sobota redno organizira ali sodeluje v dobrodelnih akcijah, med katerimi je najbolj znan letni koncert Orkestra slovenske policije, kjer zbrana sredstva podarijo pomoči potrebnim otrokom v regiji, predvsem za financiranje šolskih dejavnosti oziroma nakup delovnih zvezkov, učbenikov in drugih potrebščin.

Cilj 1 – Odpraviti vse oblike revščine, Cilj 2 – Odprava lakote in Cilj 3– Zdravje in dobro počutje

- Drugi cilj, *Odprava lakote*, občina uresničuje v naslednjih oblikah: 1) subvencioniranje šolske prehrane po osnovnih šolah otrokom iz materialno šibkejših družin; 2) brezplačna ljudska kuhinja, kot ukrep ob blažitvi socialne krize ob prenehanju večjih gospodarskih družb; 3) subvencioniranje humanitarnih programov preko Javnega razpisa za subvencioniranje programov na področju socialnega varstva s ciljem rednega in zdravega prehranjevanja občanov.
- Tretji cilj, *Zdravje in dobro počutje*, občina uresničuje s subvencioniranjem programov za zdravje in dobro počutje preko Javnega razpisa za subvencioniranje programov na področju zdravstvenega varstva. Poleg tega pa je v občini zagotovljena nenehna zdravstvena in zobozdravstvena oskrba, ki občanom olajša dostop do storitev in posledično dviguje kakovost življenja.
- Policija redno skrbi za usposabljanje policistov za delo z AED in pomoč pri srčnem zastoju, prav tako vsako leto sodelujejo v preverjanju znanja in usposobljenosti ekip prve pomoči za območje Pomurja.
- V svojstvu zdravega življenja in prijetnega delovnega okolja PU MS od leta 2015 v sodelovanju z občino izvaja projekt Varna in zdrava delovna mesta. Letos so aktivno sodelovali tudi pri projektu NIJZ Kilometri za življenje za aktivni in zdrav slog življenja.

Cilj 4 – Kakovostno izobraževanje in Cilj 5 – Enakost spolov

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

6. 12. 2022

4 KAKOVOSTNO IZOBRAŽEVANJE

- Četrti cilj, *Kakovostno izobraževanje*, MO MS uresničuje na dveh primarnih ravneh: 1) področje predšolske vzgoje in 2) področje šolstva.
- Na policiji veliko pozornosti namenijo sodelovanju z vrtci in šolami, ker se zavedajo, da so otroci naše največje bogastvo. Zato poleg rednih letnih preventivnih obiskov vrtcev in šol s policistom Leonom in Varuhom policijskega okoliša otrokom predstavijo tudi svoje delo in opremo + številni drugi projekti.
- Na občini poudarjajo, da ne zaznavajo večje zgodnje opustitve izobraževanja. Prav tako je na obeh ravneh vzgoje in izobraževanja poskrbljeno za ozaveščanje o *enakosti spolov*, petem cilju trajnostnega razvoja. Poleg tega tako na občini kot tudi na policiji z različnimi akti in dejanji skrbijo za dober zgled in spoštovanje enakopravnosti moških in žensk. Podobno ravnajo tudi na Policiji – med policistkami na PU MS je zaposlena tudi Rominja.

5 ENAKOST SPOLOV

Cilj 6 – Čista voda in sanitarna ureditev

- Za uresničevanje šestega cilja, *Čista voda in sanitarna ureditev*, občina zagotavlja oskrbo občanom s pitno vodo ter na področju odvajanja in čiščenja zagotavlja mešan in ločen kanalizacijski sistem (za v prihodnje načrtujejo kar nekaj večjih investicij za zamenjavo in posodobitev dotrajanih in podimenzioniranih kanalizacijskih vodov ter dodatne razbremenilne objekte kanalizacijskega omrežja).
- Policija pri uresničevanju tega cilja sodeluje zgolj posredno tako, da policisti s svojim ravnanjem skrbijo za varovanje voda in se odzivajo na vsakršne morebitne kršitve.

Cilj 7 – Cenovno dostopna in čista energija

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

6. 12. 2022

- Na področju uresničevanja sedmega cilja trajnostnega razvoja, *Cenovno dostopna in čista energija*, občina preko javnega podjetja Komunala d. o. o. zagotavlja javno službo daljinskega ogrevanja na severnem delu mesta Murska Sobota. Na območju občine so veliki potenciali izkoriščanja globoke in plitve geotermalne vode, zato se izvaja veliko preliminarnih aktivnosti, da bi se ta energent še bolj uporabljal v večjih sistemih ogrevanja in hlajenja.
- Na PU MS so že pred leti pristopili k sanaciji objektov in službenih prostorov v cilju zmanjšanja porabe energentov in okolju prijazno delovno okolje. Prav tako policija na področju čiste energije v okviru državnega načrta na ravni ministrstva vlaga v energetske učinkovitejša in čistejša hibridna vozila in kolesa za patroljiranje po mestu.

Cilj 8 – Dostojno delo in gospodarska rast ter Cilj 9 – Industrija, inovacije in infrastruktura

- Pri zagotavljanju osmega cilja, *Dostojno delo in gospodarska rast*, je občina v položaju regijske občine, na katero gravitirajo vse pomurske občine kot na regijsko središče. V občini je največja obrtna industrijska cona SOIC, v katerem imajo sedež večja mednarodna podjetja, veliko pa je tudi podjetnikov iz domačega okolja. Možnosti zaposlovanja na celotnem območju občine so ves čas odprte.
- Policija skrbi za preiskovanje in preprečevanje vsakršnih kršitev vezanih na delo oz. zaposlovanje in gospodarsko dejavnost, pri čemer z občino aktivno izmenjuje podatke.
- Na področju uresničevanja devetega cilja, *Industrija, inovacije in infrastruktura*, je treba poudariti, da je za izboljšanje dostopnosti industrijskih, obrtnih in podjetniških območij pomembno, da so na voljo ustrezne prometne povezave, predvsem cestni promet do avtoceste. V občini počasi, a vztrajno gradijo in krepijo omenjena področja.
- Policija skrbi za varnost v prometu, pri čemer z občino pri nekaterih aktivnostih tudi aktivno sodeluje in izmenjuje podatke (npr. mešane patrulje po mestu ipd.). Omenimo lahko tudi pobudo in aktivno sodelovanje PU MS s SI-CERT pri izdaji brošure »Varni na internetu« za celotno slovensko policijo.

Cilj 10 – Zmanjšanje neenakosti

- Uresničevanje desetega cilja, *Zmanjšanje neenakosti*, na območju občine vključuje različne dejavnosti, kjer občina in policija pogosto sodelujeta: 1) vključevanje vseh otrok tudi romske populacije v vrtce in osnovnošolsko izobraževanje; 2) izvajanje različnih ukrepov za vključevanje romske populacije v družbo, kjer se aktivno vključuje tudi policija (npr. igranje nogometne tekme in druženje, tabori); 3) financiranje prevozov starostnikov in invalidov »Prostofer«; 4) vključevanje starejših (letna srečanja).
- Policija ima z vidika zmanjševanja neenakosti na PU zaposleno policistko, Rominjo, ki je posebej zadolžena za pomoč pri delu z romsko skupnostjo. Policijska uprava MS sodeluje tudi z: 1) radiem Romic in s Pomurskim madžarskim radiem; 2) Zvezo društev za cerebralno paralizo Slovenije (v Centru Sonček Murska Sobota so izdelali magnetke »policist Leon« vzorni mladi voznik); 3) združenjem Spominčica (pomoč ljudem z alzheimerjevo boleznijo).

Cilj 11 – Trajnostna mesta in skupnosti in Cilj 12 – Odgovorna poraba in proizvodnja

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

6. 12. 2022

11 TRAJNOSTNA
MESTA IN
SKUPNOSTI

- Z vidika uresničevanja enajstega cilja, *Trajnostna mesta in skupnosti*, in dvanajstega cilja, *Odgovorna poraba in proizvodnja*, si v občini nenehno prizadevajo izboljšati življenje prebivalcev v urbanem središču in tudi v primestnih naseljih. Predvsem v mestu si prizadevajo zmanjšati onesnaženost zraka, prekomernega hrupa, onesnaženosti in degradacije prostora, svetlobne onesnaženosti in ostalih negativnih posledic urbanizacije s številnimi investicijskimi in t. i. »mehkimi« projekti, katerih namen je izboljšanje življenjskih in bivalnih pogojev prebivalcev v mestu ter oživljanja mesta na čim bolj trajnostni način (mestno jedro, Soboško jezero in Expano, Fazanerija). Občina vlaga tudi v primestna območja.
- Občina je aktivna s številnim prireditvami, dogodki in dejavnostmi na kulturnem, športnem, rekreacijskem, socialnem, izobraževalnem in drugih področjih (dogodki in aktivnosti so v veliki meri brezplačni), kjer velikokrat sodeluje tudi policija. Na ta način občina prebivalcem v mestu in primestnih naseljih zagotavlja kakovostno družabno življenje, prostočasne in druge aktivnosti (tudi socialno šibkejšim in ranljivim skupinam) in prispeva k izboljšanju celotne družbe.
- Policija se aktivno odzove na vsa povabila občine za sodelovanje v njenih projektih, prav tako pa pri svojem delu skrbi za odgovorno porabo in proizvodnjo.

12 ODGOVORNA
PROIZVODNJA
IN PORABA

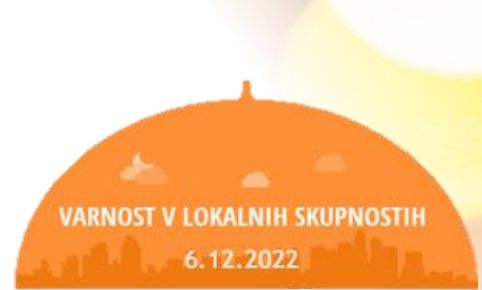

Cilj 13 – Podnebni ukrepi

- Uresničevanje trinajstega cilja, *Podnebni ukrepi*, nemoteno poteka že vrsto let. Občina je imela od leta 2013 do leta 2021 v veljavi Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Murska Sobota, ki je bil podlaga za pridobivanje višjih finančnih spodbud za izvajanje ukrepov spodbujanja energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov.
- Občina redno vsako leto izvaja ozaveščanje o pravilnem ravnanju s kotli na lesno biomaso, pravilni pripravi drv ter o škodljivem vplivu prašnih delcev PM na zdravje ljudi.
- Za zmanjšanje ogljičnega odtisa zaradi dnevnih migracij občina izvaja številne ukrepe na področju prometa: širi kolesarsko mrežo z izgradnjo novih kolesarskih poti ter prenovo obstoječih, povečuje delež površin za pešce, infrastrukturo za pešce prilagaja osebam z zmanjšano mobilnostjo, mrežo javnega potniškega prevoza prilagaja zaznamim potrebam v prostoru ter izvaja ukrepe za bolj privlačen javni potniški promet, izvaja tudi ukrepe za izboljšanje motoriziranega prometa, kot npr. cone umirjenega prometa, izvajanje parkirne politike, polnilnice za električna vozila, povečanje varnosti križišč in cestnih povezav, obnova cestne infrastrukture.

Cilj 14 – Življenje v vodi in Cilj 15 – Življenje na kopnem

- Pri uresničevanju štirinajstega cilja, *Življenje v vodi*, je mestna občina pred časom uredila območje gramoznice, imenovane Kamenšnica, v območje za prostor in rekreacijo. K splošni uporabi tega območja bi veliko prispevalo sprejetje določenega reda in pravil, ki je še v pripravi.
- Prav tako občina načrtuje postavitev objekta za potrebe potapljačev v neposredni bližini vodnih površin.
- Kar zadeva uresničevanja petnajstega cilja, *Varovanja življenja na kopnem*, občina izvaja številne že omenjene aktivnosti, da varuje kopenske ekosisteme, jih obnavlja in vlaga v njihovo trajnostno rabo in gospodarjenje z naravnimi bogastvi, kot je npr. gozd, travniki, mokrišča ter skrbi za preprečevanje izgube biotske raznovrstnosti, saj ima prekmurska ravnica, kjer je v občini kar nekaj avtohtonih rastlinskih in živalskih vrst.
- Policija v sodelovanju z lovskimi družinami Pomurja in Prlekije ter drugimi društvi, lovskimi in ribiškimi čuvaji skrbi za varstvo življenja na kopnem in v vodi. PU MS se vsako leto udeleži tudi sejma Agra in sejma Sobra, kjer izvede promocijo varnosti, policije in sodelovanja z ljudmi in skupnostjo.

Cilj 16 – Mir, pravičnost in močne institucije

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

6. 12. 2022

- Tako občina kot tudi policija sami po sebi in zaradi medsebojnega sodelovanja in pomoči predstavljata močni in verodostojni instituciji, katerih temeljna cilja sta tudi mir in pravičnost.
- V okviru svojih rednih aktivnosti spodbujata dejavnosti za zagotavljanje miroljubne in odprte družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočata dostop do pravnega varstva ter (so)oblikujeta in varujeta status učinkovite, odgovorne in odprte ustanove na vseh ravneh. Pri tem pa dajeta dober zgled tudi prebivalcem lokalnih skupnosti in ostalim deležnikom (organizacije, podjetja, agencije, društva idr.).

Zaključek

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

6. 12. 2022

- Občina in policija v okviru svojega rednega dela izvajata ogromno dejavnosti, ki spadajo na področju uresničevanja ciljev trajnostnega razvoja OZN z namenom odprave revščine ter ekonomske, socialne in okoljske pravičnosti na lokalni in regionalni ravni (čeprav to dojemata zgolj kot nalogo v okviru svojega rednega dela), kar se ne nazadnje odraža tudi na nacionalni ravni.
- Glavna ugotovitev avtorjev in direktorice občinske uprave MO MS je, da se pri vsem tem, kar občina in policija izvajata kot svoje izvirne ali prenesene naloge, z izboljšanjem kakovosti in standarda ljudi na vseh področjih življenja in dela zmanjšujejo konfliktna situacije in pojav kriminalitete v družbi.

Hvala za pozornost.

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

6. 12. 2022

